

АНОТАЦІЯ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи психології та педагогіки»

Освітньо-професійний рівень: фаховий молодший бакалавр
Спеціальність 261 Пожежна безпека ОПП: «*Організація та техніка протипожежного захисту*»
на основі кваліфікованого робітника
Семестр вивчення — 3

Обсяг вивчення — 45 год/1,5 кредити
ЕКТС Лекції — 22 годин;
Семінарські заняття — 8 годин;
Самостійна робота — 13 годин;
Залік — 2 години.
Мова викладання — українська.

Інформація про викладача:

НЕПИЙВОДА Ольга Петрівна - викладач основ психології та педагогіки, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.

У роботі викладач застосовує традиційні та інноваційні методи навчання, диференційований та індивідуальний підхід до здобувачів освіти. Формує психологічну готовність до професійної діяльності, прищеплює навички співпрацювати у колективі, вміти ним керувати або, за необхідності, взяти на себе відповідальність в екстремальній ситуації.

1. Анотація до курсу

Особливості сучасного стану розвитку нашої країни обумовлюють необхідність покращання підготовки спеціалістів, невід'ємною частиною якої є формування навичок співпрацювати у колективі, вміти ним керувати або, за необхідності, взяти на себе відповідальність в екстремальній ситуації. Оволодінню основами психологічних та педагогічних знань і формуванню навичок їх успішного використання у практичній діяльності сприяє вивчення дисципліни «Основи психології та педагогіки».

2. Мета, предмет та завдання курсу

Предметом дисципліни є виховання психолого-педагогічної компетентності працівника Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

Метою вивчення дисципліни «Основи психології та педагогіки» є формування загальної психологічної культури майбутнього фахівця, засвоєння і усвідомлення основних категорій і понять із психології і педагогіки, надання знань, вмінь та навичок з основ психологічного самоконтролю та саморегуляції, умінь застосовувати їх на практиці. Знання основ цих наук дадуть можливість поліпшити якість навчально-виховної роботи з особовим складом пожежно-рятувальних підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, підвищити психологічну готовність майбутніх фахівців до проведення аварійно-рятувальних робіт в екстремальних умовах.

Основними завданнями курсу є опанування теоретичних знань з основ психології та педагогіки, а також вироблення практичних навичок та умінь організації і проведення психолого-педагогічної підготовки особового складу. Лекції курсу передбачають усвідомлення здобувачами основних психолого-педагогічних категорій і понять, закономірностей, принципів, форм, методів навчання, виховання, механізмів пізнавальної діяльності, структури особистості, колективу, психологічних аспектів та шляхів удосконалення окремих видів діяльності щодо забезпечення техніки безпеки.

На семінарських заняттях формуються уміння та навички користування методами та прийомами проведення конкретних видів занять з особовим складом.

3. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Основи психології та педагогіки» здобувачі повинні володіти такими основними програмними компетентностями:

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми використовуючи професійно-профільовані знання й практичні навички у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки.

Загальні компетентності:

- Базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та професійній діяльності (розуміння професії).

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, ведення службової документації, навички роботи в команді.

4. Структура курсу

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього	Кількість аудиторних годин					Самостійна робота
			всього	лекції	семінарські заняття	практичні заняття	залік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Теоретичні основи психології в діяльності працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України	26	18	14	4	-	-	8
1.1	Психологія як наука, її предмет та завдання	3	2	2	-	-	-	1
1.2	Психологія особистості. Пізнавальні психічні процеси особистості	4	2	2	-	-	-	2
1.3	Емоційно-вольова сфера особистості	3	2	2	-	-	-	1
1.4	Мотивація і діяльність особистості	3	2	2	-	-	-	1
1.5	Психологічні стани та мотивація діяльності працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України	2	2	-	2	-	-	
1.6	Психологія групи і колективу. Міжособистісні відносини в групах і колективах	3	2	2	-	-	-	1
1.7	Психологія спілкування. Види спілкування, його функції	3	2	2	-	-	-	1
1.8	Міжособистісні соціально-рольові стосунки. Психологічні бар'єри і конфлікти, шляхи їх подолання	3	2	2	-	-	-	1
1.9	Психологія колективу працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	2	2	-	2	-	-	-

2	Психолого-педагогічні основи екстремальної підготовки працівників Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України	8	6	4	2	-	-	2
2.1	Екстремальна ситуація. Психопрофілактика негативних станів особистості	3	2	2	-	-	-	1
2.2	Надання першої психологічної допомоги населенню у зоні надзвичайної ситуації	3	2	2	-	-	-	1
2.3	Методика надання першої психологічної допомоги працівниками Оперативно-рятувальної служби населенню у зоні надзвичайної ситуації	2	2	-	2	-	-	-
3	Педагогічні основи роботи з персоналом у підрозділах Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту	11	8	4	2	-	2	3
3.1	Предмет і завдання педагогіки. Професійна педагогіка. Процес, принципи і методи навчання	4	2	2	-	-	-	2
3.2	Процес виховання. Принципи та методи виховання	3	2	2	-	-	-	1
3.3	Педагогіка як наука, її основні категорії. Психологія навчання та виховання	2	2	-	2	-	-	-
4	Залік	2	2	-	-	-	2	-
	Всього годин/ кредитів ЄКТС	45/1,5	32	22	8	-	2	13

5. Система оцінювання

Оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється за 12-бальною системою, що відповідає 4-ом рівням засвоєння знань:

- початковому (1, 2, 3 бали);
- середньому (4, 5, 6 балів);
- достатньому (7, 8, 9 балів);
- високому (10, 11, 12 балів).

6. Література

Основна:

1. Варій М.Й. Військова психологія і педагогіка / М.Й. Варій, М.М. Козяр, М.С. Коваль – Львів : Сполом, 2003. – 624 с.
2. Екстремальна психологія : підручник / О.П. Євсюков, А.С. Куфлієвський, Д.В. Лебедев [та ін.] : за заг. ред. проф. О.В. Тімченка – К. : ТОВ «Август Трейд», 2007. – 501 с.
3. Семенова А.В. Основи психології та педагогіки: навч. посіб. / А.В. Семенова, Р.С. Гурін, Т.Ю. Осипова – К. : Знання, 2007. – 341 с.

Додаткова:

4. Грибенюк Г.С. Психологічні основи становлення саморегуляції у навчально-професійній діяльності майбутніх рятувників: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. психол. наук: спец. 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія» / Г.С. Грибенюк. – К., 2007. – 34 с.
5. Кришталь М.А. Психологічне забезпечення професійної діяльності працівників пожежно-рятувальних підрозділів МНС України : навч. посібник / М.А. Кришталь – Черкаси : Академія пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, 2011. – 226 с.